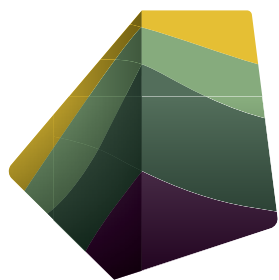

EEN LEVENDE TUIN BEGINT BIJ DE BODEM

**onder het
maaiveld.**

WWW.ONDER-HET-MAAIVELD.NL

De bodem is misschien wel het belangrijkste onderdeel van jouw tuin: een gezonde bodem zit namelijk vol met leven. Ruim een kwart van de biodiversiteit op aarde leeft in de grond. En al die kleine beestjes vormen weer het voedsel voor graag geziene tuinvogels en andere dieren. Een gezonde bodem vol leven zorgt ervoor dat de planten en (fruit)bomen in de tuin goed kunnen groeien.

Op veel plekken in Nederland gaat het helaas niet goed genoeg met de bodem en bodemdieren. In een versteende tuin vind je weinig tot geen leven. En al helemaal niet onder de bestrating. En dat is jammer want al die kleine beestjes in de grond verzetten een heleboel nuttig werk.

BODEM LEEFT

Veel soorten bodemdieren zijn echte afvaleters, ze zoeken naar dode blaadjes op de grond. Ze brengen de bladeren en het compost in de bodem om het te verteren tot humus. Dit levert weer voedingsstoffen op voor planten en bomen. De humuslaag is ook een soort spons waardoor de bodem minder snel uitdroogt. In een levende tuin zorgen ijverige wormen voor beluchting van de bodem. De gangen die zij aanleggen werken als regenpijpjes waardoor het water nog dieper de grond in kan. Het riool wordt daarmee tijdens piekbuien minder belast. Met bodembedekkers of voldoende bladeren op de bodem heeft onkruid minder snel kans en blijft de bodem ook nog eens langer vochtig. Dat scheelt weer water geven en het is fijn voor de bodemdieren.

In het najaar en in de winter kun je daarom gewoon op een paar plekken bladafval en afgestorven plantenresten laten liggen. Dieren halen hier de hele winter voedsel uit of kiezen het als warm plekje voor de winterslaap. Kevers, wormen, duizendpoten, spinnen, insecten en nog heel veel andere soorten dieren kunnen beschut leven en eten de blaadjes op. Veel soorten tuinvogels vinden zo op hun beurt ook weer voedsel. Een tuin bemesten is nauwelijks nodig wanneer je de bodemdieren mee laat helpen. Op een natuurlijke manier en helemaal gratis wordt ieder jaar gezorgd voor bemesting en verbetering van de structuur van de bodem. Om het bodemleven niet te verstoren, is het beter om de bodem zo veel mogelijk met rust te laten. Liever niet ompspitten dus.

HERSTEL HET BODEMLEVEN

Kijk eens goed rond in jouw tuin. Zijn al die tegels wel echt nodig? Met de volgende tips help je zelf mee aan het herstel van het bodemleven in je eigen tuin.

TEGELS ERUIT EN GROEN ERIN

Vervang voor het planten altijd eerst het bestratingszand door tuinaarde zodat planten, bomen en struiken beter voedingsstoffen kunnen opnemen. Voor het terras, tuinpad, oprit of parkeerplaats kan je kiezen voor waterdoorlatende bestrating.

KIES DE JUISTE PLANTEN

Ga bij voorkeur voor verschillende soorten planten en hou daarbij rekening met verschillende bloeiperiodes gedurende het jaar, standplaatsbehoefte (zon, schaduw, halfschaduw) en de grondsoort in jouw tuin. Bodembedekkers zijn ideaal voor een groene, onderhoudsvriendelijke tuin. Kies vooral vaste planten want deze komen ieder voorjaar weer op. Plant voor hoogte en structuur ook heesters in je tuin. Of zelfs een kleine boom, als daar plek voor is.

VOED DE BODEMDIEREN

Ook bodemdieren moeten eten. Ze leven van organisch materiaal, zoals afgefallen blad, compost, stronrijke mest en houtsnippers. Laat dus gerust de bladeren en takken in de perkjes liggen. Een bedekte bodem droogt minder snel uit en onkruid krijgt minder kans.

VANG REGENWATER OP

Je kunt regenwater opvangen in een regenton. En met een mooie groene tuin kan het regenwater ook gemakkelijk de bodem in sijpelen.

GEEF DE BODEM RUST

Wanneer je de bodem met rust laat, dan kan het bodemleven je veel werk uit handen nemen. Spit, ploeg en bewerk de grond dus minimaal en gebruik aparte vaste paden om over te lopen.

TUINIER ZONDER GIF!

Pesticiden zijn erg schadelijk voor het leven in en op de bodem. Ze zijn ontwikkeld om bacteriën, schimmels, insecten en (on)kruiden te doden. Precies wat we niet willen. En vergeet niet: een rijk en gezond bodemleven zelf is de beste preventie voor ziekten en plagen.

Kijk voor meer informatie op www.steenbreek.nl/onder-het-maaiveld-tuinbezitters

STICHTING STEENBREEK

Paulus Borstraat 41

3812 TA Amersfoort

T 033 4794050

E info@steenbreek.nl

W www.steenbreek.nl

DIT IS EEN UITGAVE IN HET KADER VAN HET PROGRAMMA ONDER HET MAAIVELD

Een samenwerking tussen IUCN NL, NIOO-KNAW, De Vlinderstichting en het Centrum voor Bodem-ecologie en mede mogelijk gemaakt door de Nationale Postcode Loterij.

